

[Holger Eriksen.]

ring af det fastsatte vederlag bortfalder i alle tilfælde, hvor der ved lovens ikrafttræden ikke er faldet endelig dom. Der er allerede blevet nævnt et eksempel fra Berlingske Tidende, hvor en sælger havde forsømt at tage forbehold for den afgiftspligtige grundværdistigning. Den dom, der faldt dér, er naturligvis meget klar, og dér er der ikke mere at gøre. Men jeg kender et tilfælde, hvor en person i en mindre jysk by solgte en grund for 4.500 kr. og glemte at tage forbehold for den afgiftspligtige grundværdistigning. Denne viste sig, inden skødet skulle udfærdiges, at være på 2.400 kr., hvorved sælgeren kun fik 2.100 kr. Han har ikke anlagt sag. Han har ikke gjort det, fordi han simpelt hen anså det for at være håbløst, jfr. det i Berlingske Tidende omtalte eksempel. Der er derfor heller ikke faldet endelig dom, men handelen er afsluttet inden folketingets vedtagelse af lovforslaget her. Vil en sådan mand herefter kunne rejse sag, evt. inden loven træder i kraft? I modsat fald bliver han anderledes stillet end den, der på et tidligere tidspunkt er gået til retten og ikke har nået at få den endelige dom.

Dernæst er der lovens virkninger. Ved første behandling fremsatte jeg visse formodninger om, hvad den afgiftspligtige grundværdistigning måtte forventes at blive efter den 13. almindelige vurdering. Det har vist sig, at jeg regnede med alt for lave tal. Efter finansministeriets antagelse ventes den på grundlag af den gældende lov at blive 14,4 milliarder kroner. Hvis man fradrager det, pristallet er steget i den pågældende periode, kommer man ned på ca. 13 milliarder kroner. Beregnet på samme måde ville den afgiftspligtige grundværdistigning efter 12. almindelige vurdering, altså i 1960, kun være 1.650 mill. kr. Stigningen har naturligvis været særlig voldsom, efter at man er begyndt at tale om fiksering af grundstigningsskylden. Men prøv en gang at sætte de to tal i forhold til hinanden og vov så at blive forbavset over, at vi er inde i en forrygende inflation! Den skyldes imidlertid ikke, at arbejdernes købekraft som følge af lønudviklingen er blevet for stor, men simpelt hen grundværdistigningen. I virkeligheden er der ikke spor forskel på, at grundværdierne i løbet af 5 år stiger

13-14 milliarder kroner, og at en falskmøntner i samme tidsrum bringer et tilsvarende beløb i omsætning. Thi vel er det realværdier, der er steget i pris, men der er ikke sket en realværdistigning. Jorden er ikke en smule mere værdi, end den var tidligere. Naturligvis gælder sammenligningen med falskmøntneren kun med fradrag af det, som den afgiftspligtige grundstigningsskyld udgør. Men i det øjeblik den bortfalder, er sammenligningen helt rigtig.

Det faktiske er, at man ved lovens ophævelse giver grundbesidderne en forøring på 13 milliarder, men da den nævnte samfundsprioritet kun forrentes med 4 pct., må den vel efter de gældende renteforhold reduceres til 6-7 milliarder, hvilket jo også er et betydeligt beløb.

Rent skattemæssigt ville det, hvis hele den afgiftspligtige grundstigningsskyld var effektiv, betyde et provenutab for stat og kommune på 520 mill. kr., et beløb, som nu må tages på anden måde. Imidlertid er der en del af denne grundstigningsskyld, der er hvilende, det vil sige, at tallet straks må reduceres til lidt under 400 mill. kr., der til gengæld som følge af ejendoms-overdragelse vil stige år for år, til det når de 520 mill. kr. Dertil kommer så den yderligere værdistigning, vi kan vente i den kommende tid som følge af lovens ophævelse. Dette er den skattemæssige virkning.

Det næste vedrører forbruget. Det er blevet sagt, at den første del af udvalgsbehandlingen vedrørende forhøjelse af forbrugsafgifterne formede sig som en studiekreds i nationaløkonomi. Jeg har en efter min mening bedre betegnelse. Den formede sig fra oppositionens side som et forsøg på at få fastslået, at det af hensyn til forbruget og dermed af hensyn til valutabalancen var uforsvarligt at lade arbejdslønnen stige til foråret. Det var en nulløsning, man på en eller anden måde stræbte henimod. Jeg skal ikke gå ind i denne diskussion, men blot påpege, at den omstændighed, at man fritager den danske jord for en samfundsprioritet på 7 milliarder kr., naturligvis betyder, at der kan indsættes private prioriteter til et tilsvarende beløb. Vi ved ikke, hvad disse nye lån vil blive brugt til, men der er i hvert fald en sandsynlighed for, at en ikke ringe del deraf vil gå til